

Het Groenwerkt vmbo-spel

Gratis oriënterend lesmateriaal over de tuinbouw

Het Productschap Tuinbouw heeft gratis lesmateriaal laten maken voor de hoogste groepen van het basisonderwijs en voor de eerste of tweede klas vmbo. Doel: imagoverbetering en meer leerlingen richting tuinbouw.

Meer jongeren richting tuinbouw om te voorkomen dat opleidingen worden opgeheven. Hiervoor is een beter imago nodig van de tuinbouwsector. Dat wil de sector bereiken met een imagocampagne, waarvan het gratis Groenwerktlesmateriaal een belangrijk onderdeel is. Elisa Dubbelman, projectleider en hoofd communicatie van het Productschap Tuinbouw, dat dit financiert: “Het beeld dat jongeren hebben van de tuinbouw is: met je handen in de aarde, buiten in de kou, saai en zwaar werk. Maar een tuinbouwbedrijf is een bedrijf als andere, waar allerlei aspecten van bedrijfsvoering aan de orde komen.”

Training

De spellen voor basisonderwijs en vmbo zijn ontwikkeld door de CED Groep in samenwerking met Moodfactory. Voor het vmbo-pakket zijn heel gericht docenten praktische sectororiëntatie (pso) aangeschreven op vmbo-scholen in de regio's Noord-Holland, Zuid-Holland en Venlo en omstreken. Dubbelman hoopt zo om te beginnen een eerste groep ge-

Docent Arie Ramp: “Die storyboards, wel EO hoor”

‘Een tuinbouwbedrijf is een bedrijf als andere, waar allerlei aspecten van bedrijfsvoering aan de orde komen’

interesseerden te bereiken die het materiaal gaat gebruiken in de klas. Het uitnodigen van de docenten in deze regio's is een pilot, en als het goed gaat zal het een landelijk project worden. Het Productschap Tuinbouw houdt contact met deze gebruikers om te horen hoe het gaat, te evalueren en eventueel het materiaal aan te passen.

Om het lesmateriaal gratis te ontvangen, moet de docent een training volgen, in Naaldwijk, Aalsmeer of Venlo. Hiervoor is gekozen, zegt Dubbelman, om docenten zich eraan te laten committeren. Om te voorkomen dat het niet wordt gebruikt. “Bovendien kunnen ze er direct mee aan de slag als ze de training hebben gevolgd.”

De animo voor het vmbo Groenwerktspel viel haar wat tegen, met op elk van de drie bijeenkomsten tien deelnemers van circa vijf verschillende vmbo-scholen. “Er hebben zich tot nu toe vooral groene vmbo's aangemeld, terwijl we hadden gerekend op fifty fifty: de helft groen en de helft andere vmbo's. De animo voor het basisschoolspel was overigens wel goed, daarmee worden nu al 2.500 leerlingen bereikt in de drie genoemde regio's.”

Het lespakket voor groep 7 of 8 van de basisschool bestaat uit drie onderzoekslessen die aansluiten op het vak Wereldoriëntatie, en een Groenwerktspel. Dit spel wordt in de klas gespeeld onder toezicht van een spelbegeleider, iemand uit

de sector. De klas wordt verdeeld in groepen. Iedere groep kiest een sector uit de tuinbouw. De spelbegeleider zorgt dat er interactie plaatsvindt en geeft zonnig uitleg. De leerlingen leren van elkaar, van de andere groepen en binnen hun groep. Dit spel draait om samenwerking, duurzaamheid, innovatie en marktwerking.

Snuffelen

In Aalsmeer zijn zeven vmbo-docenten aanwezig voor de training die plaatsvindt in het veilinggebouw. Twee docenten van het Clusius college, twee van Wellantcollege en twee van een vmbo-school uit Den Helder en één docent uit Veldhoven. Daarnaast zijn Elisa Dubbelman er en Hein van den Bemt van de CED Groep, die de uitleg van het spel geeft, waaruit deze training feitelijk blijkt te bestaan.

In het voorstelrondje wordt de aanwezig- →

Een van de posters bij het Groenwerkt vmbo-spel

gen gevraagd wat ze met tuinbouw hebben (“Ik ben dochter van een kweker”, en: “Niets”). Wat zijn hun verwachtingen van het spel? De docenten van de groene scholen vertellen dat ze een grote uitstroom hebben van leerlingen die in de derde klas voor een andere dan de groene richting kiezen. Arie Ramp, docent plantenteelt in Castricum, geksheerd: “Dan gaan ze ‘iets met haar’ doen.” Zijn collega Yrina Res: “Kinderen hebben niets met planten.” Daarom zoeken zij naar mogelijkheden om hun interesse te wekken en het groene te integreren met andere vakken, projectmatig. Ze hopen dat Groenwerkt zo’n mogelijkheid is. De verwachtingen van Sjef Mank van het Wellantcollege in Alphen aan den Rijn is dat het kinderen ‘laat snuffelen aan het vak’. Zijn collega Marieke Slappendeel: “Groen is niet in.

Oké, de kinderen die in Boskoop hebben gewerkt, hebben een positiever beeld, maar de rest heeft geen interesse.”

Voor de aanwezigen van de twee andere vmbo-scholen – waar Zorg en welzijn, Techniek en Economie de sectoren zijn – is dat ‘snuffelen’ ook een verwachting van het spel. Zij willen dat hun leerlingen kennismaken met de tuinbouw, om een betere keuze te kunnen maken.

Simulatie

Hein van den Bemt vertelt over het spel. Doel is kennis van en inzicht in de tuinbouw, en trainen van basisvaardigheden in de context van de tuinbouw. Het is een simulatiespel dat zes weken beslaat waarin elke week een opdracht wordt uitgevoerd. Allereerst krijgen de leerlingen een startkapitaal waarmee ze in groepjes bieden op één van zes tuinbouwbedrijven, van bloembollenhandel tot paprikakwekerij. Per groepje voeren ze in de rol van eigenaar vervolgens allerlei aspecten van bedrijfsvoering uit – van een logo ontwerpen tot een nieuw product ontwikkelen - en verdienen daarmee geld. Wie het ‘t beste doet verdient het meest en wie aan het eind het meest heeft verdiend, die wint.

Van den Bemt noemt het spel een concept, dat je kunt aanpassen en uitbouwen naar behoefte. Aan de manier van (nieuw) leren, aan het niveau van de leerlingen. De leerlingen kunnen met het lesmateriaal zelfstandig aan de gang. De rol van de leerkracht is coachend. Om het aansprekend te maken heeft elk bedrijf een eigen verhaallijn. In tekst en beeld zie je deze terug in het materiaal, met ondermeer van elk bedrijf een poster, een werkmap per leerling en een docentenhandleiding met stappenkaarten per week/les en het lesverloop en –doel. De docentenhandleiding reikt hij ter plekke uit. De stappenkaarten ontvangen men ook digitaal, zodat ze makkelijk aan te passen zijn.

Differentiëren

Nadien zegt Mirjam Griek, decaan en docent op het Etty Hillesum college te Den Helder, gevraagd naar haar mening over het spel, heel enthousiast te zijn. Zij vindt het een prima, uitdagende aanvulling die leerlingen een eerlijk beeld

geeft over een andere dan de sectoren waarin de school opleidt. “Als decaan vind ik dat belangrijk. Onze leerlingen denken bij groen vooral aan bollen pellen - onaantrekkelijk werk waarmee je veel geld verdient – of paarden verzorgen. Het is heel goed inpasbaar in psocachtige activiteiten en er valt mee te differentiëren, ook in de hogere klassen. Toevallig heb ik het daar net met een collega van de bovenbouw tl over gehad.”

Docent Arie Ramp van het Clusiuscollege had duidelijk andere verwachtingen, of behoeften. “Het zijn actieve werkvormen en creatieve opdrachten, een leuke aanvulling waar we wel elementen uit zullen gebruiken, maar zeker geen opwindend spelidee.” Hij noemt vorm, “die storyboards, wel EO hoor”, en inhoud niet erg spannend en het stappenplan bovendien erg theoretisch. “Bieden en geldbedragen winnen met je opdracht dan lijkt me Ganzebord leuker. Ik kan het bij mijn leerlingen echt niet brengen als: Nú gaan we toch een leuk spel spelen!”

Zijn enthousiasme over het spel voor de basisschool is veel groter. Dát lijkt hem interessant en uitdagend ‘qua skills’, en omdat het een echt spel is, dat je met een grotere groep speelt. “Het lijkt alsof hier beter over is nagedacht.” Dubbelman en Van den Bemt zeggen tijdens de bijeenkomst dat het voor geïnteresseerde vmbo-scholen ook mogelijk is dit spel aan te vragen. Van den Bemt: “Je kan dat bijvoorbeeld in de eerste klas spelen en in jaar twee het Groenwerkt vmbo-spel.” □

Geïnteresseerden in het Groenwerktspel kunnen contact opnemen met Elisa Dubbelman Productschap Tuinbouw tel. 079-347 0822.